

Samenvatting rapportage – Verbetering interne beheersing gemeente Westland

Waarom deze rapportage?

De gemeente Westland heeft sinds 2021 geïnvesteerd in het verbeteren van de financiële sturing en interne beheersing. Aanleiding was een reeks signalen vanuit o.a. accountantsrapportages, interne waarnemingen en operationele knelpunten. Deze rapportage geeft een tussenbalans van de stand van zaken, de geboekte voortgang en de noodzakelijke vervolgstappen.

Waar staan we nu? (1^e kwartaal 2024)

De inspanningen hebben tot zichtbare resultaten geleid:

- **Spoor 1** (oplossing bevindingen accountant) is **succesvol afgerond**.
- **Spoor 2** (professionalisering van de VIC – Verbijzonderde Interne Controle) heeft **te weinig voortgang** gekend.
- **Spoor 3** (verbetering van interne beheersing in 18 processen) laat **gedeeltelijke realisatie** zien: 75% van de geplande acties zijn afgerond.

Hoewel dit hoopgevendende signalen zijn, blijft de borging en structurele aandacht binnen de organisatie achter. Veel verbeteringen zijn nog niet duurzaam verankerd in het dagelijks werk. Daarmee dreigt het risico dat eerdere inspanningen verloren gaan.

Belangrijkste knelpunten

Uit de evaluatie blijkt dat de interne beheersing binnen Westland structureel tekortschiet. Enkele voorbeelden:

- Onvoorspelbare financiële resultaten
- Achterblijvende kwaliteit van projectdossiers
- Fouten in subsidies, inkoop, WMO en Jeugd
- Reparatiewerk overheerst, preventie is beperkt
- Gebrekkige informatievoorziening en verantwoording

De oorzaken zijn terug te voeren op drie hoofdlijnen:

1. Gebrek aan kennis
2. Onvoldoende capaciteit
3. Gebrekkige houding en urgentiebesef

Waarom aandacht voor interne beheersing essentieel is

Ondanks een positieve beoordeling in de laatste accountantscontrole, blijven er wezenlijke tekortkomingen bestaan in processen, sturing en verantwoording. Het ontbreken van een structurele interne beheersing leidt mogelijk tot:

- Financiële risico's en inefficiëntie
- Verlies van subsidies
- Onbetrouwbare rapportages

- Beperkte bestuurlijke en ambtelijke grip

Kortom, de huidige situatie is niet houdbaar als Westland haar ambities op het gebied van gebiedsontwikkeling, subsidies, het sociaal domein en rechtmatigheid wil waarmaken.

Aanbevolen vervolgstappen

De projectgroep doet de volgende aanbevelingen:

1. Prioriteiten stellen

Focus op een beperkt aantal processen en verbeter deze grondig. Met name:

- Bewaken financiële positie en naleven MIP-spelregels
- Versterken van de financiële kolom
- Verbeteren van subsidiebeheer en compliance
- Beheersing van projecten en investeringsdossiers
- Aandacht voor rechtmatigheid in het sociaal domein
- Naleving inkoopregels

2. Rol van het management versterken

De concerndirectie moet zichtbaar sturen op de ontwikkeling van interne beheersing en het aanspreken op resultaten normaliseren.

3. Professionalisering van de VIC

Kies voor een versterkte variant waarin de VIC als onafhankelijke, professioneel-kritische functie bijdraagt aan organisatieontwikkeling.

4. Continuïteit borgen

Vermijd stilstand na afloop van het project. Het is essentieel dat de organisatie investeert in borging, eigenaarschap en periodieke monitoring.

Tot slot

De projectgroep constateert dat het fundament is gelegd, maar dat blijvende verbeteringen alleen tot stand komen als er scherp gestuurd wordt op uitvoering, opvolging en verantwoording. Dit vraagt niet alleen om inhoudelijke aanpassingen, maar ook om een cultuuromslag in houding, gedrag en leiderschap.